

LUKIJAKSI!

VINKKEJÄ LUKEMISEN
TUKEMISEEN PIENEN
LAPSEN VANHEMMILLE

Luetaan yhdessä!

Lukemiselle luodaan perustaa syntymästä saakka: vauvalle juttelu, loruttelu ja laulaminen tukevat lapsen kielellistä kehitystä ja vahvistavat kielitajua. Lapsen sanavarasto alkaa karttua jo kauan ennen kuin hän pystyy tuottamaan puhetta. Lukeminen kannattaa siis aloittaa jo vauvana! Aluksi lukeminen on kuvien katselua, asioiden nimeämistä ja kääntyvien sivujen ihmettelyä. Vähitellen lapsi alkaa kiinnostua tarinoista ja jaksaa kuunnella jo pidempään kertomusta.

Kirjasta tuttu kaveri

Lapsi kiinnostuu kirjoista, kun niitä on saatavilla – hanki siis kotiin kirjoja! Omia pehmeitä ensikirjoja on mukava puristella ja mutustella: pieni taapero suhtautuu kirjaan aluksi kuin mihin tahansa leluun. Vähitellen lapsi alkaa ymmärtää kirjan tarkoituksen ja oppii kohtelemaan kirjoja kauniisti. Säännöllisten lukuhetkien myötä kasvaa ymmärrys kirjojen sisällöstä, kuvan ja tekstin yhteydestä sekä kirjoitetun ja puhutun kielen vastaavuudesta.

Esimerkin voima

Lapsi tarvitsee myönteisen lukijan mallin. Hänestä kasvaa varmemmin lukija, kun aikuinen lukee itse, on kiinnostunut lapsen lukemisesta ja juttelee hänen kanssaan kirjoista. Lukemisesta voi tehdä yhteisen harrastuksen: voitte vaikkapa käydä kirjastossa, suorittaa lukubingon tai perhelukudiplomin, pitää koko perheen yhteisiä lukuhetkiä tai kertoa omia tarinoita. Aikuisen esimerkistä lapsi oppii, että lukeminen on kivaa yhteistä tekemistä!

Kirjastosta kestäväät eväät

Kirjasto tarjoaa laajan valikoiman lastenkirjoja: vauvojen kovasivuisia katselukirjoja, äänitehostekirjoja, luukkukirjoja, kuvakirjoja... Kirjoja löytyy aiheesta kuin aiheesta: autoista, luonnosta tai eläimistä. Pottaharjoittelun tueksi voidaan lukea potta-aiheisia kirjoja ja päivähoiton aloituksen avuksi päiväkotikirjoja. Kirjasto on myös paikka, jossa voi viettää aikaa ja oleskella vaikka koko perheen voimin. Tervetuloa kirjastoon!

TAAPERON LUKUHETKI

"Tättättä!"

"Joo, se on kirja."

"Kiii?"

"Niin, kirja.
Luetaanko kirjaa?"

"JOOO!"

"Joo luetaan vaan.
Katos mikä tässä on."

"Tättä!"

"Juu, se on kissa.
Ja tuossa on pallo."

"Täää?"

"Joo, pallo siinä."

"Pappappappa!!"

"No niinpäs onkin, sulla on
melkein samanlainen pallo!"

Sanavarasto karttuu jo kauan ennen kuin lapsi alkaa tuottaa puhetta. 1,5-vuotiaan sanavarastossa on keskimäärin 50 sanaa. Kaksivuotias ymmärtää arviolta jo 250 sanaa ja omaksuu päivittäin jopa kymmenen uutta. Puolessa vuodessa sanavarasto voi jopa kaksinkertaistua. Kolmevuotiaalla on aktiivisessa käytössään jo liki tuhat sanaa, ja hän ymmärtää vielä useampien sanojen merkityksen: passiivinen sanavarasto voi olla jopa kymmenkertainen!

Pienelle lapselle kirja on tavara muiden joukossa: sitä tutkitaan välillä kovakouraisestikin. Yhteisten lukuhetkien myötä hän alkaa ymmärtää kirjan tarkoituksen ja kiinnostua myös kirjan sisällöstä.

Lapsi haluaa osallistua lukemiseen äännähdellen ja elehtien – lapsi kommentoi näkemäänsä ja kuulemaansa. On syntynyt vastavuoroinen, yhteinen lukukokemus!

Jo 9 kuukauden ikäinen vauva alkaa ymmärtää kuvan ja siinä esitettyjen asioiden yhteyden. Lapsen ensimmäisissä kirjoissa nimetäänkin arjesta tuttuja esineitä ja tapahtumia.

Varhaislapsuuden lukukokemuksilla on tutkitusti suuri merkitys lapsen **tuleviin lukutaitoihin** ja koulumenestykseen. Monipuoliset lukukokemukset tukevat normaalia **kielenkehitystä** ja **sanavaraston karttumista** jo kauan ennen kuin lapsi alkaa itse tuottaa puhetta. Siksi **on tärkeää, että lapselle luetaan jo pienestä pitäen, ja lapsen saatavilla on mielenkiintoisia ja ikäkaudelle sopivia kirjoja.** Yhteisiin lukuhetkiin on tärkeää varata aikaa ihmettelylle ja juttelulle: tarinoiden kautta voidaan käsitellä päivän tapahtumia tai suurempiakin aiheita. Kun aikuinen on kiinnostunut lapsen ajatuksista, tulee lukuhetkestä vuorovaikutteinen, jaettu kokemus. Lukeminen on kivaa yhteistä tekemistä!

Lukijaksi kasvamiseen tarvitaan yhteisiä lukuhetkiä, kirjoja lapsen saataville ja myönteinen lukemisen roolimalli.

Luetetaan yhdessä!